

Renteloos voorschot voor aanleg stoomtramweg van Egmond aan Zee over Alkmaar naar Bergen.

(211. 1.)

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot toekenning van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist ten behoeve van den aanleg van een stoomtramweg van *Egmond aan Zee over Alkmaar naar Bergen.*

De toelichtende memorie (en bijlage), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 20sten April 1901.

WILHELMINA.

(211. 2.)

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is den aanleg te bevorderen van een stoomtramweg van *Egmond aan Zee over Alkmaar naar Bergen*;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Uit 's Rijks schatkist wordt een renteloos voorschot beschikbaar gesteld ten bedrage van een-derde der aanlegkosten, doch tot geen hooger bedrag dan van f 122 000, ten behoeve van den aanleg van een stoomtramweg van *Egmond aan Zee over Alkmaar naar Bergen.*

Artikel 2.

Het in artikel 1 genoemde rentelooze voorschot zal onvoorwaarden, door Ons of krachtens Onze machtiging te stellen worden toegekend aan den concessionaris voor den aanleg van den aldaar genoemden stoomtramweg, doch niet dan nadat door belanghebbenden bij dien aanleg daarvoor, ten genoegen van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, voldoende ondersteuning zal zijn verleend, onder geen andere voorwaarden dan waarop de goedkeuring van genoemden Minister zal zijn verkregen.

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

*De Minister van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,*

(211. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Reeds sedert eenige jaren worden pogingen aangewend om de dorpen Egmond en Bergen uit hun isolement te verlossen door hen door middel van een stoomtramweg in verbinding te brengen met Alkmaar en het spoorwegnet.

In 1897 werd een comité opgericht dat den aanleg beoogde van een stoomtramweg van Egmond aan Zee over Rinneum en Heilo naar Alkmaar. Nog in hetzelfde jaar werd een tweede comité gevormd dat zich ten doel stelde het verkrijgen van een stoomtramverbinding van Egmond aan Zee over Egmond aan den Hoef met Alkmaar en van Alkmaar met Bergen. Deze twee comités hebben zich later vereenigd, met het gevolg dat thans overeenstemming is verkregen over de richting welke hieronder nader zal worden beschreven.

De ontworpen lijn (1) zal aanvangen te Egmond aan Zee nabij de Prins-Hendrikstichting aldaar, loopt langs Egmond aan den Hoef en vervolgens gedeeltelijk op eigen baan, gedeeltelijk over bestaande wegen en polderkaden tot aan den Noordhollandschen Staatsspoorweg, welke wordt gekruist en waarna de tramweg langs den oostelijken berm van dien spoorweg het voorplein van het station Alkmaar bereikt; van daar wordt de lijn doorgetrokken tot aan het eindpunt aan het Noordhollandsch Kanaal. De lijn naar Bergen vangt aldaar aan, kruist den Noordhollandschen Staatsspoorweg ten zuiden van de draaibrug en volgt den westelijken kanaaldijk van het Noordhollandsch Kanaal over eene lengte van ruim 2 kilometer en loopt vervolgens gedeeltelijk over bestaande wegen, gedeeltelijk op eigen baan naar Bergen, waar de lijn zal eindigen tegenover de Renbaan.

De tramweg zal worden aangelegd op de normale spoorwijdte van 1,435 M, te Alkmaar in verbinding worden gebracht met de sporen van het station aldaar, en zoodanig ingericht, dat de wagens van den hoofdspoorweg op den tramweg zullen kunnen overgaan.

De lengte van Egmond tot Alkmaar zal bedragen ongeveer 8,5 K.M., die van Alkmaar naar Bergen ongeveer 5,6 K.M., zoodat de totale lengte zonder de zij- en wisselsporen mede te rekenen, ruim 14 K.M. zal bedragen.

De voor den aanleg noodige vergunningen van waterschappen en gemeenten zijn alle verkregen.

Zoowel Egmond als Bergen liggen geheel geïsoleerd; het eenige openbare vervoermiddel is de diligenciedienst van Egmond aan Zee op Castricum en op Alkmaar, waarmede in het afgelopen jaar omstreeks 30 000 personen zijn vervoerd. Een groot aandeel in dit vervoer hebben de te Egmond wonende visschers, die hunne vaartuigen elders hebben liggen. Egmond aan Zee is thans eene noodlijdende gemeente, die door Rijks-, en provinciale subsidies moet worden gesteund. Door het bestaande isolement ontbreekt den bewoners de gelegenheid om eenig bedrijf zoodanig winstgevend uit te oefenen, dat zij tot eenige welvaart kunnen komen. Het dorp bezit een prachtig zeestrand, doch dit brengt geen welvaart, want er is gene mogelijkheid dat het dorp

(1) Op het bij deze Memorie als bijlage gevoegde kaartje is de richting van den ontworpen tramweg aangegeven.

Renteloos voorschot voor aanleg stoomtramweg van Egmond aan Zee over Alkmaar naar Bergen.

zich tot eene, zij het ook bescheiden, badplaats kan ontwikkelen zoolang het verstoken blijft van een deugdelijk vervoermiddel.

Iets dergelijks geldt van Bergen; dit plaatsje is om zijn natuurschoon meer beroemd dan werkelijk bekend; ongetwijfeld zal dit natuurschoon eene bron van welvaart kunnen worden wanneer een geschikt vervoermiddel het bezoeken der streek op eenvoudige wijze mogelijk maakt.

De behoefte aan het verkeersmiddel blijkt voorts duidelijk uit den financieelen steun die de rechtstreeks belanghebbenden aan de zaak verleen. Hieromtrent is het volgende mede te deelen:

De totale kosten van aanleg zijn begroot op rond f 365 000, waarvan een bedrag van f 120 000 is gedacht als maatschappelijk kapitaal der op te richten vennootschap. De volgende bijdragen zijn toegezegd:

a. Renteloos voorschot:

de provincie Noordholland	f 40 000
de gemeente Alkmaar	20 000
de gemeente Bergen.	20 000
de gemeente Egmond-Binnen	2 000

b. Deelneming in het maatschappelijk kapitaal:

de provincie Noordholland	60 000
de gemeente Alkmaar	10 000
de gemeente Bergen.	20 000
de gemeente Egmond aan Zee	5 000

dit maakt te zamen een renteloos voorschot van f 82 000, en deelneming in het maatschappelijk kapitaal voor f 95 000, terwijl

het restant van dit kapitaal door het comité is genomen, en dit dus geheel geplaatst is. De bijdragen van de betrokken streek bedragen dus f 202 000, in verband hiermede wordt voor dezen tramweg voorgesteld uit 's Rijks schatkist een renteloos voorschot beschikbaar te stellen van $\frac{1}{3}$ der aanlegkosten tot een maximum van f 122 000.

Ten einde gelijkheid te doen bestaan tusschen de opoffering van de streek en die van het Rijk, zal van het aandeelen kapitaal een bedrag van f.40 000 (het verschil tusschen het maximum van het Rijks renteloos voorschot en de som der verder toegezegde voorschotten) als subsidie worden beschouwd, en zal dus dit gedeelte van het aandeelenkapitaal niet voor dividenduitkeering in aanmerking kunnen komen vóór dat de terugbetaling van het Rijksvoorschot aanvangt.

Het na de toekenning van het voorgestelde Rijksvoorschot nog ontbrekend bedrag van pl.m. f 41 000 zal worden gevonden uit eene obligatieleening, waarvan de Nederlandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij, die den ontworpen tramweg zal exploiteeren, de rente ad 4 pct. en de aflossing garandeert. Met genoemde spoorwegmaatschappij is een voorloopig exploitatie-contract gesloten, waarbij deze Maatschappij zich verbindt de lijnen met haar eigen materieel te zullen exploiteeren tegen uitkeering van eene jaarlijksche huur van f 3600 (overeenkomende met 3 pct. van het aandeelenkapitaal), terwijl eventueele overwinst, na afrek van een vastgesteld bedrag voor exploitatiekosten, benevens de rente en aflossing van bovenvermelde obligatieleening, tusschen de tramwegmaatschappij en de exploiteerende spoorwegmaatschappij gelijkelijk zal worden verdeeld.

Aan het toekennen van het Rijkssubsidie zullen de gebruikelijke voorwaarden worden verbonden.

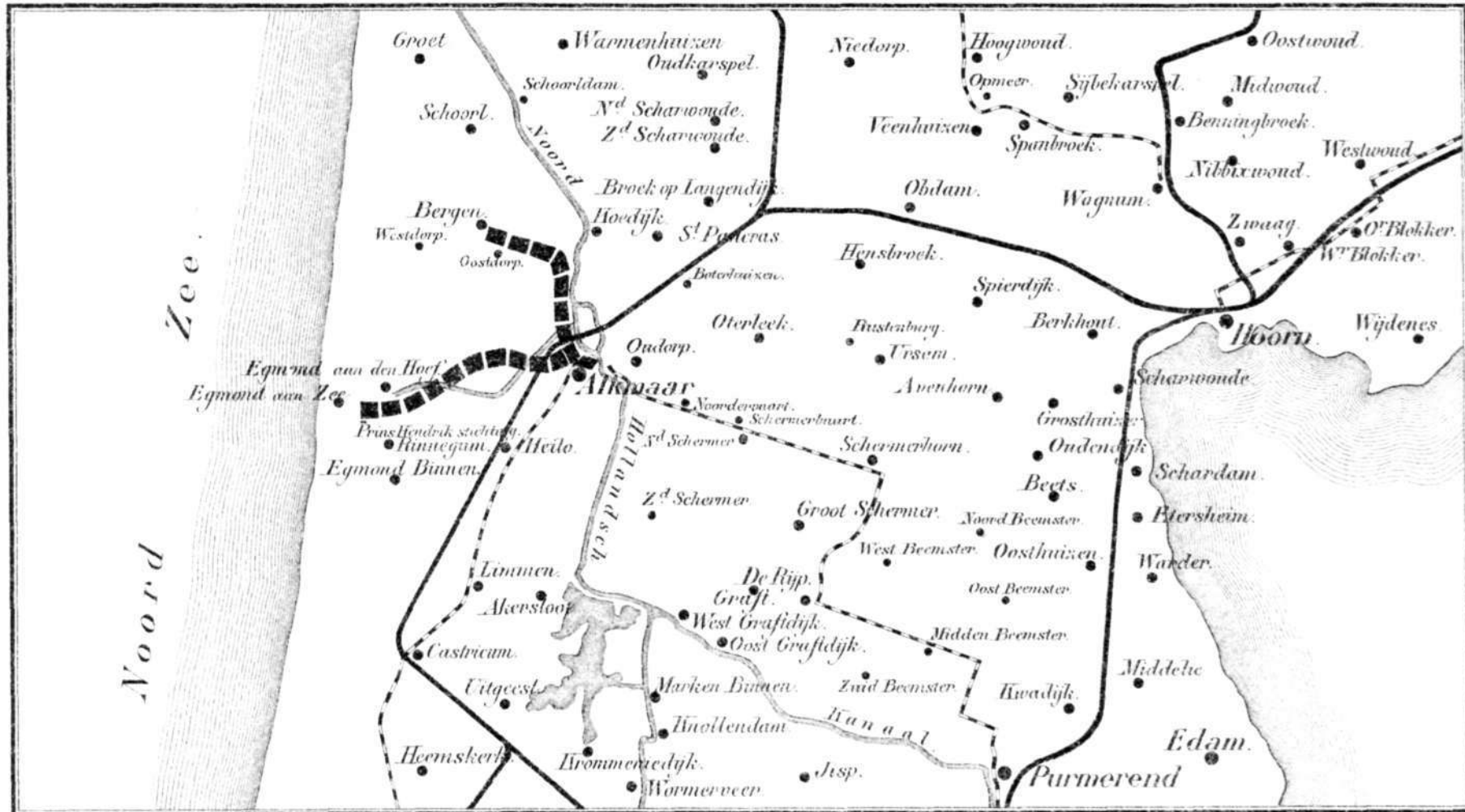
*De Minister van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,*

C. LELY.

TOEKENNING VAN EEN RENTELOOS VOORSCHOT UIT 'S RIJKS SCHATKIST

ten behoeve van den aanleg van een Stoomtramweg
van Egmond aan Zee over Alkmaar naar Bergen.

(Eijlage der Memorie van Toelichting.)

Lith. Gebrs. J. A. M. Langenhuyzen - den Haag.

Verklaring.

- Water.
- Spoorwegen.
- Tramwegen.
- Ontworpen stoomtramweg Egmond aan Zee - Alkmaar - Bergen.

Schaal: 1 à 200000.